

*„W wychowaniu chodzi właśnie o to, ażeby człowiek stawał się coraz bardziej
człowiekiem
- o to, ażeby bardziej był, a nie tylko więcej miał,
aby więc poprzez wszystko, co ma, co posiada, umiał bardziej i pełniej być
człowiekiem,
to znaczy, ażeby również umiał bardziej być nie tylko z drugim,
ale i dla drugich”.*

Jan Paweł II

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY ZESPÓŁ SZKÓŁ W DZWOLI

ROK SZKOLNY 2023/2024

SPIS TREŚCI

Podstawa prawna	3
Wstęp.....	4
1. Diagnoza potrzeb i problemów w środowisku szkolnym	5
2. Realizacja programu	8
3. Struktura oddziaływań wychowawczych.....	11
4. Partnerzy realizacji programu	16
5. Sylwetka absolwenta.....	16
6. Cele	18
7. Realizacja programu wychowawczo - profilaktycznego	20

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z 14.12.2016 r. - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2021 r. poz. 1082 ze zm.).
- Ustawa z 7.09.1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. 2021 r. poz. 1915 ze zm.).
- Ustawa z 26.01.1982 r. - Karta Nauczyciela (Dz. U. 2021 r. poz. 1762 ze zm.).
- Ustawa z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi .
- Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.)
- Ustawa z 9.11.1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 276).
- Ustawa z 29.06.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249).
- Ustawa z 19.08.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2020 r. poz. 685 ze zm.).
- Ustawa o postępowaniu w sprawach nieletnich z dnia 26 października 1982 r. (tekst jednolity: Dz.U. z 2002 R. Nr 11, poz. 109 z późniejszymi zmianami).
- Konwencja Praw Dziecka z 20.11.1989 r.
- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2.04.1997 r. (Dz.U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18.08.2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz. U. z 2020 r. poz. 1449).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 9.08.2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2020 r. poz. 1309).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14.02.2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz. U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31.02.2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2020 r. poz. 1604).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Zespołu Szkół w Dzwoli.
- Szkolny zestaw programów nauczania.

WSTĘP

Program wychowawczo-profilaktyczny Zespołu Szkół w Dzwoli obejmuje wszystkie działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym podejmowane przez szkołę. Wychowanie to proces wspomagania ucznia w rozwoju, z poszanowaniem godności obu stron. Wychowawca w tym procesie jest odpowiedzialny za tworzenie warunków do rozwoju każdego ucznia, a wychowanek odpowiedzialny jest za korzystanie z nich.

Program wychowawczo-profilaktyczny naszej szkoły obejmuje wszystkie działania wspomagające wychowanka w radzeniu sobie z trudnościami, które jednocześnie ograniczają i likwidują czynniki ryzyka, mogące zaburzać jego prawidłowy rozwój i zdrowe życie. Chcemy, by nasza szkoła była bezpieczna, by nie dochodziło do zakłócania procesów wychowawczych, które prowadzą do dezorganizacji procesu dojrzewania dzieci i młodzieży oraz zaburzeń w zachowaniu. Chcemy dostarczać wszystkim odbiorcom wiarygodnych informacji na temat warunków zdrowego życia i występujących zagrożeń, by w konsekwencji nauczyć uczniów odpowiedzialności za własne wybory. Chcemy rozwijać u dzieci więzi z grupą społeczną, aby panowało poczucie przynależności do grupy, kształtować komunikatywność, kreatywność i empatię, umiejętności podejmowania decyzji i rozwiązywania problemów. Chcemy uczyć odpowiedzialności, kształtując w środowisku szkolnym normy i reguły sprzyjające zdrowemu życiu, które jednocześnie eliminują możliwość wystąpienia dysfunkcji.

Program wychowawczo-profilaktyczny realizowany w Zespole Szkół w Dzwoli opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Program tworzy spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej. Formy oddziaływań wychowawczych uzupełniane są działaniami profilaktycznymi skierowanymi do uczniów, rodziców i nauczycieli.

Podstawowym celem realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego jest wspieranie dzieci i młodzieży w rozwoju oraz zapobieganie zachowaniom problemowym, ryzykownym. Ważnym elementem realizacji programu wychowawczo-profilaktycznego jest kultywowanie tradycji i ceremoniału szkoły. Program wychowawczo-profilaktyczny został opracowany na podstawie diagnozy potrzeb i problemów występujących w środowisku szkolnym, z uwzględnieniem:

- obowiązujących przepisów prawa,
- wniosków z analizy dotychczasowych działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły,
- wniosków z diagnozy oczekiwań rodziców (kluczowe cele wychowawcze stawiane przez rodziców w procesie wychowania, przyszłość ich dziecka, oczekiwania rodziców w stosunku do szkoły w zakresie wspomagania dziecka w rozwoju),
- potencjału i możliwości rozwojowych uczniów (wyniki egzaminu zewnętrznego, wyniki testów wewnątrzszkolnych, wyniki olimpiad, konkursów i zawodów sportowych, wolontariat, samorządność itp.),
- identyfikacji środowiska lokalnego,
- diagnozy zagrożeń społecznych uwzględniającej czynniki ryzyka i czynniki chroniące,
- wniosków i rekomendacji wynikających z realizowanego w ubiegłym roku szkolnym programu wychowawczo – profilaktycznego,
- zasobów szkoły: przygotowanie merytoryczne nauczycieli do podejmowania działań wychowawczych i profilaktycznych, zasoby materialne (boisko szkolne, sale lekcyjne,

sala komputerowa, świetlica, gabinet pedagoga, logopedy, psychologa, stołówka, sala gimnastyczna, sala zabaw) zasoby techniczne (wyposażenie pracowni), zasoby organizacyjne (wolontariat uczniowski, Samorząd Uczniowski, zajęcia dodatkowe).

Program uwzględnia realizację zadań wynikających z polityki oświatowej państwa na rok szkolny 2023/2024, tzn.:

- Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
- Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomagania rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
- Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
- Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
- Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.

Zespół Szkół w Dzwoli stanowi obecnie Publiczne Przedszkole oraz Publiczna Szkoła Podstawowa.

1. DIAGNOZA POTRZEB I PROBLEMÓW W ŚRODOWISKU SZKOLNYM

Program wychowawczo – profilaktyczny stanowi odpowiedź na potrzeby i trudności zdiagnozowane wśród społeczności szkolnej w oparciu o wnioski i rekomendacje płynące z pracy szkoły: sukcesy i porażki wychowawcze, najskuteczniejsze metody wychowawcze, potrzeby i oczekiwania uczniów i rodziców, potrzeby nauczycieli w zakresie doskonalenia zawodowego umiejętności wychowawczych, problemy i zagrożenia występujące w środowisku szkolnym (używanie substancji psychotropowych, środków zastępczych i nowych substancji psychoaktywnych), czynników chroniących i czynników ryzyka, możliwości zewnętrznego wsparcia wychowawczego.

Uczniowie naszej szkoły nie sprawiają większych trudności wychowawczych. 40% uczniów kl. IV - VIII uzyskało w ubiegłym roku szkolnym oceny wzorowe z zachowania, 53% otrzymało ocenę bardzo dobrą. Zdaniem rodziców, uczniów i nauczycieli najskuteczniejsze metody wychowawcze przynoszące pożądane efekty to:

- modelowanie – dawanie przykładu dziecku własnym zachowaniem,
- nagroda – słowna pochwała, pochwała na forum szkoły, dyplom, nagroda książkowa,
- perswazja – tłumaczenie i wyjaśnianie obowiązujących zasad, dawanie uczniowi wyboru, bez narzucania własnego zdania,

- metoda problemowa – uczniowie sami rozwiązują problem, który stawia przed nim nauczyciel, opiera się na rozmowie, dialogu, wymianie poglądów, pomysłów,
- metoda waloryzująca - oparta na emocjach i przeżywaniu, bardzo wpływa na rozwój emocjonalny oraz poglądy dzieci i młodzieży, uczy moralności i etyki.

Diagnoza zagrożeń społecznych została przeprowadzona we wrześniu 2023 roku wśród 50 uczniów kl. IV – VIII, 71 rodziców uczniów kl. I – VIII, 12 nauczycieli, 4 pracowników obsługi. Szczegółowy raport z diagnozy zagrożeń społecznych stanowi odrębny dokument. Zaczerpnięto z niego jedynie zdiagnozowane w środowisku szkolnym czynniki ryzyka i czynniki chroniące oraz rekomendacje do pracy profilaktyczno – wychowawczej skierowane do różnych grup odbiorców.

Czynniki chroniące:

- brak aprobaty rówieśników dla używania środków uzależniających,
- prezentowanie postawy przeciwnej stosowaniu substancji psychoaktywnych, brak doświadczeń bezpośrednich u prawie wszystkich uczniów,
- zainteresowanie rodziców dziećmi, wspólne spędzanie czasu, monitorowanie przez rodziców czasu spędzanego wieczorem przez dziecko poza domem, interesowanie się sprawami szkolnymi dziecka,
- nieformalna kontrola osób dorosłych/sąsiada z miejsca zamieszkania,
- wystrzeganie się ryzyka dla zabawy,
- udział w praktykach religijnych i pozytywny stosunek do wiary,
- spędzanie czasu wolnego na rozwijaniu zainteresowań,
- właściwa hierarchia wartości,
- posiadanie wsparcia w osobach dorosłych poza rodzicami,
- przekonanie, że nauka pomaga w osiągnięciu celów życiowych,
- wewnętrzne przekonania przeciwne paleniu papierosów, picciu alkoholu, zażywaniu substancji psychoaktywnych,
- pozytywny stosunek do życia, wsparcie dorosłych w sytuacjach problemowych,
- brak uczniów opuszczających lekcje bez powodu,
- postrzeganie szkoły jako instytucji wspierającej zdrowy tryb życia, podejmującej działania profilaktyczne odpowiednie do rozpoznanych potrzeb,

Czynniki ryzyka:

- niski poziom umiejętności radzenia sobie z negatywnymi emocjami i w konsekwencji stosowanie przemocy – bicie, popychanie, szturchanie lub bycie ofiarą przemocy,
- negatywny stosunek do szkoły i obowiązków szkolnych,
- niekontrolowanie czasu spędzanego w sieci, powodujące niekiedy utratę poczucia czasu i zaniebdywanie przez nich obowiązków,
- problemy w radzeniu sobie przez uczniów ze stresem, obciążenie psychiczne,
- wczesny wiek inicjacji papierosowej, alkoholowej,
- niekorzystne wzorce środowiskowe – spożywanie alkoholu przez domowników, konflikty wywołane alkoholem,
- brak wsparcia emocjonalnego grupy uczniów ze strony rówieśników, dorosłych,
- łatwa dostępność e – papierosów i posiadanie ich przez uczniów,

- bezpośrednie kontakty z osobami stosującymi substancje psychoaktywne,
- przypadki obrażania innych w internecie, nastawiania przeciwko sobie,
- nieprzestrzeganie regulaminów wewnętrznych: opuszczanie terenu szkoły podczas przerw,
- powszechnie stosowane wulgaryzmy, agresja słowna,
- zaniedbywanie obowiązków przez uczniów na rzecz korzystania z internetu,
- rozbieżności pomiędzy zdaniem rodziców nt. zachowań ich dzieci, a stanem faktycznym opisywanym przez uczniów,
- niedostrzeganie problemów dzieci i młodzieży przez rodziców,

Rekomendacje:

Uczniowie:

- kontynuować działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę, głównie w obszarze profilaktyki uniwersalnej,
- rozwijać u uczniów umiejętność rozwiązywania konfliktów bez stosowania przemocy,
- uwrażliwiać na zgubny wpływ uzależnień na organizm człowieka,
- kształtować u uczniów postawę asertywności, by uczeń potrafił odmówić oferowanych mu używek,
- zorganizować zajęcia z policjantem, psychologiem, pedagogiem nt. wpływu używek na organizm człowieka i odpowiedzialności karnej nieletnich,
- zapoznać uczniów z zasadami korzystania z telefonu w szkole,
- wdrażać do racjonalnego wykorzystywania telefonu i internetu w czasie wolnym,
- uczulać na niebezpieczeństwa związane z korzystaniem z nowoczesnych technologii oraz zapoznać ze sposobami radzenia sobie w przypadku podejrzenia cyberprzemocy,
- zapoznać z konsekwencjami nieprzestrzegania regulaminów szkolnych, np. opuszczanie terenu szkoły.

Rodzice:

- przekazać rodzicom informacje nt. skali spożycia alkoholu wśród uczniów, palenia papierosów, przebywania w towarzystwie osób stosujących substancje psychoaktywne, ponieważ dane zebrane wśród rodziców znacznie odbiegają od tych pozyskanych u młodzieży,
- włączać rodziców w działania profilaktyczne podejmowane przez szkołę, prowadzić działalność informacyjną dotyczącą podejmowanych działań (strona www, spotkania z rodzicami, tablice ogłoszeń, itp.), na rzecz tworzenia bezpiecznej i przyjaznej szkoły,
- prowadzić prelekcje dla rodziców nt. „Jak dogadać się z nastolatkiem”, ponieważ znaczna grupa uczniów uskarża się, że nie rozmawiają ze swoimi rodzicami o problemach dnia codziennego,
- poinformować rodziców o wynikach przeprowadzonych badań, ponieważ wynikają z nich zachowania dzieci i młodzieży, o których rodzice nie posiadają wiedzy (radzenie sobie w sytuacjach trudnych, incydenty kradzieży w sklepie, korzystanie z roweru bez zgody właściciela, itp.).

Nauczyciele:

- budować pozytywne relacje z uczniami, aby uczeń dostrzegał w nauczycielu osobę, na której pomoc zawsze może liczyć,
- monitorować pojawiający się w badaniach problem podejmowania zachowań ryzykownych - palenie papierosów, spożywanie alkoholu, przebywanie w towarzystwie osób posiadających substancje psychoaktywne,

- konsekwentnie reagować na zachowania przemocowe, niepożądane uczniów,
- zorganizować szkolenie nauczycieli zgodnie ze zgłoszonym zapotrzebowaniem,
- w szerszym zakresie włączyć nauczycieli w realizację zadań wynikających z programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły, zgodnie z propozycjami zgłaszanymi z ich strony.

Środowisko lokalne:

- utrzymywać współpracę szkoły z różnymi instytucjami np.(policją, strażą, pogotowiem) w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w szkole i na terenie szkoły poprzez organizację spotkań z uczniami, rodzicami, nauczycielami.

2. REALIZACJA PROGRAMU

Program realizowany będzie przez wychowawców klas, nauczycieli wszystkich przedmiotów, w trakcie zajęć specjalistycznych, przez pedagoga, logopedę, terapeutę, psychologa oraz pozostałych pracowników szkoły we współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Istotą działań wychowawczych i profilaktycznych szkoły jest współpraca całej społeczności szkolnej oparta na założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym w rodzinie i w szkole, która w swojej działalności musi uwzględniać zarówno wolę rodziców, jak i priorytety edukacyjne państwa. Spotkania uczniów, rodziców, nauczycieli z wychowawcami, pedagogiem, psychologiem, logopedą, specjalistami Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej również ukierunkowane są na realizację celów przewidzianych w w/w Programie. Formą realizacji postawionych celów będą także gazetki, plakaty, ulotki profilaktyczne rozdysponowywane wśród społeczności szkolnej, a także konkursy i uroczystości o charakterze profilaktycznym.

Obowiązkiem wychowawców jest opracowanie planów wychowawczo-profilaktycznych klas na bazie szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego szkoły.

Zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor, rada rodziców, samorząd uczniowski),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły (poradnie, instytucje, itp.)
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

Założenia Programu wychowawczo - profilaktycznego realizowane są poprzez działalność wychowawczą, edukacyjną, informacyjną i profilaktyczną.

DZIAŁALNOŚĆ WYCHOWAWCZA

Polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia i wychowanka w jego rozwoju, ukierunkowanym na osiągnięcie pełnej dojrzałości we wszystkich sferach. Obejmuje:

- 1) współdziałanie całej społeczności szkolnej na rzecz kształtowania u uczniów wiedzy, umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- 2) kształtowanie hierarchii systemu wartości, w którym zdrowie i odpowiedzialność za własny rozwój należą do jednych z najważniejszych wartości w życiu, a decyzje w tym zakresie podejmowane są w poczuciu odpowiedzialności za siebie i innych,
- 3) współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości oraz kształtowania postaw prozdrowotnych i promowania zdrowego stylu życia oraz zachowań proekologicznych,
- 4) wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- 5) kształtowanie przyjaznego klimatu w szkole, budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz relacji uczniów i nauczycieli, wychowanków i wychowawców, a także nauczycieli, wychowawców i rodziców lub opiekunów, w tym wzmacnianie więzi z rówieśnikami oraz nauczycielami i wychowawcami,
- 6) doskonalenie umiejętności nauczycieli i wychowawców w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami oraz ich rodzicami lub opiekunami oraz warsztatowej pracy z grupą uczniów,
- 7) wzmacnianie kompetencji wychowawczych nauczycieli i wychowawców oraz rodziców lub opiekunów,
- 8) kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych, w tym poprzez możliwość udziału w działaniach z zakresu wolontariatu, sprzyjających aktywnemu uczestnictwu uczniów w życiu społecznym,
- 9) przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze i sztuce narodowej i światowej,
- 10) wspieranie edukacji rówieśniczej i programów rówieśniczych mających na celu modelowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.

DZIAŁALNOŚĆ EDUKACYJNA

Polega na stałym poszerzaniu i ugruntowywaniu wiedzy i umiejętności u uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców z zakresu promocji zdrowia i zdrowego stylu życia. Obejmuje:

- 1) poszerzenie wiedzy rodziców lub opiekunów, nauczycieli i wychowawców na temat prawidłowości rozwoju i zaburzeń zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, a także suplementów diet i leków w celach innych niż medyczne oraz postępowania w tego typu przypadkach,
- 2) rozwijanie i wzmacnianie umiejętności psychologicznych i społecznych uczniów,
- 3) kształtowanie u uczniów umiejętności życiowych, w szczególności samokontroli, radzenia sobie ze stresem, rozpoznawania i wyrażania własnych emocji,
- 4) kształtowanie krytycznego myślenia i wspomaganie uczniów i wychowanków w konstruktywnym podejmowaniu decyzji w sytuacjach trudnych, zagrażających prawidłowemu rozwojowi i zdrowemu życiu,

- 5) prowadzenie wewnątrzszkolnego doskonalenia kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie rozpoznawania wczesnych objawów używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, oraz podejmowania szkolnej interwencji profilaktycznej,
- 6) doskonalenie kompetencji nauczycieli i wychowawców w zakresie profilaktyki używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych, norm rozwojowych i zaburzeń zdrowia psychicznego wieku rozwojowego.

DZIAŁALNOŚĆ INFORMACYJNA

Polega na dostarczaniu rzetelnych i aktualnych informacji, dostosowanych do wieku oraz możliwości psychofizycznych odbiorców na temat zagrożeń i rozwiązywania problemów związanych z używaniem środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych skierowanych do uczniów oraz ich rodziców lub opiekunów, a także nauczycieli i wychowawców oraz innych pracowników szkoły. Obejmuje:

- 1) dostarczenie aktualnych informacji nauczycielom, wychowawcom i rodzicom lub opiekunom na temat skutecznych sposobów prowadzenia działań wychowawczych i profilaktycznych związanych z przeciwdziałaniem używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych i innych zagrożeń cywilizacyjnych,
- 2) udostępnienie informacji o ofercie pomocy specjalistycznej dla uczniów i wychowanków, ich rodziców lub opiekunów w przypadku używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,
- 3) przekazanie informacji uczniom i wychowankom, ich rodzicom lub opiekunom oraz nauczycielom i wychowawcom na temat konsekwencji prawnych związanych z naruszeniem przepisów Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- 4) informowanie uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów o obowiązujących procedurach postępowania nauczycieli i wychowawców oraz o metodach współpracy szkół i placówek z Policją w sytuacjach zagrożenia narkomanią.

DZIAŁALNOŚĆ PROFILAKTYCZNA

Polega na realizowaniu działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Obejmuje:

- 1) wspieranie wszystkich uczniów i wychowanków w prawidłowym rozwoju i zdrowym stylu życia oraz podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych niezależnie od poziomu ryzyka używania przez nich środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych,

- 2) wspieranie uczniów i wychowanków, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu narażeni na ryzyko zachowań ryzykownych,
- 3) wspieranie uczniów i wychowanków, u których rozpoznano wczesne objawy używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych lub występowania innych zachowań ryzykownych, które nie zostały zdiagnozowane jako zaburzenia lub choroby wymagające leczenia,
- 4) realizowanie wśród uczniów i wychowanków oraz ich rodziców lub opiekunów programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego dostosowanych do potrzeb indywidualnych i grupowych oraz realizowanych celów profilaktycznych, rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji, o którym mowa w Krajowym Programie Przeciwdziałania Narkomanii,
- 1) przygotowanie oferty zajęć rozwijających zainteresowania i uzdolnienia, jako alternatywnej pozytywnej formy działalności zaspakajającej ważne potrzeby, w szczególności potrzebę podniesienia samooceny, sukcesu, przynależności i satysfakcji życiowej,
- 2) kształtowanie i wzmacnianie norm przeciwnych używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych przez uczniów, a także norm przeciwnych podejmowaniu innych zachowań ryzykownych,
- 3) doskonalenie zawodowe nauczycieli i wychowawców w zakresie realizacji szkolnej interwencji profilaktycznej w przypadku podejmowania przez uczniów i wychowanków zachowań ryzykownych,
- 4) włączanie, w razie potrzeby, w indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny, o którym mowa w art. 71b ust. 1b ustawy o systemie oświaty, działań z zakresu przeciwdziałania używaniu środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych, nowych substancji psychoaktywnych.

3. STRUKTURA ODDZIAŁYWAŃ WYCHOWAWCZYCH

DYREKTOR SZKOŁY:

- stwarza warunki dla realizacji procesu wychowawczego w szkole,
- sprawuje opiekę nad uczniami oraz stwarza warunki harmonijnego rozwoju psychofizycznego poprzez aktywne działania prozdrowotne, dba o prawidłowy poziom pracy wychowawczej i opiekuńczej szkoły,
- inspirowanie nauczycieli do poprawy istniejących lub wdrożenia nowych rozwiązań w procesie kształcenia, przy zastosowaniu innowacyjnych działań programowych, organizacyjnych lub metodycznych, których celem jest rozwijanie kompetencji uczniów,
- stwarza warunki do działania w szkole: wolontariuszy, przedstawicieli instytucji działających na rzecz dziecka i jego rodziny, których celem statutowym jest

działalność wychowawcza lub rozszerzanie i wzbogacanie form działalności dydaktycznej, wychowawczej, opiekuńczej i innowacyjnej szkoły,

- współpracuje z zespołem wychowawców, specjalistami oraz Samorządem Uczniowskim, wspomaga nauczycieli w realizacji zadań,
- czuwa nad realizowaniem przez uczniów obowiązku szkolnego,
- nadzoruje zgodność działania szkoły ze statutem, w tym dba o przestrzeganie zasad oceniania, praw uczniów, kompetencji organów szkoły,
- nadzoruje realizację szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

RADA PEDAGOGICZNA:

- uczestniczy w diagnozowaniu pracy wychowawczej szkoły i potrzeb w zakresie działań profilaktycznych,
- opracowuje projekt programu wychowawczo-profilaktycznego i uchwała go w porozumieniu z Radą Rodziców,
- opracowuje i zatwierdza dokumenty i procedury postępowania nauczycieli w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością
- uczestniczy w realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego,
- uczestniczy w ewaluacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego.

NAUCZYCIELE:

- współpracują z wychowawcami klas w zakresie realizacji zadań wychowawczych, uczestnicząc w realizacji Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego,
- reagują na obecność w szkole osób obcych, które swoim zachowaniem stwarzają zagrożenie dla ucznia,
- reagują na przejawy agresji, niedostosowania społecznego i uzależnień uczniów,
- przestrzegają obowiązujących w szkole procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością,
- udzielają uczniom pomocy w przezwyciężaniu niepowodzeń szkolnych,
- kształcą i wychowują dzieci w duchu patriotyzmu i demokracji,
- rozmawiają z uczniami i rodzicami o zachowaniu i frekwencji oraz postępiech w nauce na swoich zajęciach,
- wspierają zainteresowania i rozwój osobowy ucznia.

WYCHOWAWCY KLAS:

- diagnozują sytuację wychowawczą w klasie,
- rozpoznają indywidualne potrzeby uczniów,
- na podstawie dokonanego rozpoznania oraz celów i zadań określonych w Szkolnym Programie Wychowawczo-Profilaktycznym opracowują plan pracy wychowawczej dla klasy na dany rok szkolny, uwzględniając specyfikę funkcjonowania zespołu klasowego i potrzeby uczniów,
- przygotowują sprawozdanie z realizacji planu pracy wychowawczej i wnioski do dalszej pracy,

- zapoznają uczniów swoich klas i ich rodziców z prawem wewnątrzszkolnym i obowiązującymi zwyczajami, tradycjami szkoły,
- są członkami zespołu wychowawców i wykonują zadania zlecone przez przewodniczącego zespołu,
- oceniają zachowanie uczniów swojej klasy, zgodnie z obowiązującymi w szkole procedurami,
- współpracują z innymi nauczycielami uczącymi w klasie, rodzicami uczniów, specjalistami,
- wspierają uczniów potrzebujących pomocy, znajdujących się w trudnej sytuacji,
- rozpoznają oczekiwania swoich uczniów i ich rodziców,
- dbają o dobre relacje uczniów w klasie,
- podejmują działania profilaktyczne w celu przeciwdziałania niewłaściwym zachowaniom podopiecznych,
- współpracują z sądem, policją, innymi osobami i instytucjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży,
- podejmują działania w zakresie poszerzania kompetencji wychowawczych.

ZESPÓŁ WYCHOWAWCÓW:

- opracowuje projekty procedur postępowania w sytuacjach zagrożenia młodzieży demoralizacją i przestępczością, zasad współpracy z instytucjami i osobami działającymi na rzecz uczniów, udzielania nagród i kar,
- analizuje i rozwiązuje bieżące problemy wychowawcze,
- ustala potrzeby w zakresie doskonalenia umiejętności wychowawczych nauczycieli, w tym rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- przygotowuje analizy i sprawozdania w zakresie działalności wychowawczej i profilaktycznej szkoły.

PEDAGOG SPECJALNY:

- współpracuje z nauczycielami, wychowawcami specjalistami, rodzicami oraz uczniami w:
 - a) rekomendowaniu dyrektorowi szkoły do realizacji działań w zakresie zapewnienia aktywnego i pełnego uczestnictwa uczniów w życiu przedszkola, szkoły oraz dostępności, o której mowa w ustawie z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami,
 - b) prowadzeniu badań i działań diagnostycznych związanych z rozpoznawaniem indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,

- c) rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych uczniów,
- d) określaniu niezbędnych do nauki warunków, sprzętu specjalistycznego i środków dydaktycznych, w tym wykorzystujących technologie informacyjno-komunikacyjne, odpowiednich ze względu na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne ucznia,
- współpracuje z zespołem w zakresie opracowania i realizacji indywidualnego programu edukacyjno-terapeutycznego ucznia posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, w tym zapewnienia mu pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspiera nauczycieli, wychowawców i specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu przyczyn niepowodzeń edukacyjnych uczniów lub trudności w ich funkcjonowaniu, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej w bezpośredniej pracy z uczniem,
 - c) dostosowaniu sposobów i metod pracy do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych ucznia oraz jego możliwości psychofizycznych,
 - d) doborze metod, form kształcenia i środków dydaktycznych do potrzeb uczniów,
 - e) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom uczniów i nauczycielom;
- współpracuje, w zależności od potrzeb, z innymi podmiotami (m.in. poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, placówkami doskonalenia nauczycieli, innymi przedszkolami, szkołami i placówkami, organizacjami pozarządowymi, pomocą nauczyciela, pracownikiem socjalnym, asystentem rodziny),
- przedstawia radzie pedagogicznej propozycje w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli przedszkola, szkoły w zakresie wymienionych wyżej zadań.

PSYCHOLOG

Działania podejmowane przez osobę pełniącą funkcję psychologa będą zgodne z posiadanymi przez nią kwalifikacjami do zajmowania stanowiska nauczyciela. W związku z tym są one tożsame z przedstawionymi powyżej zadaniami nauczycieli.

LOGOPEDA

- prowadzi diagnozę logopedyczną, w tym badania przesiewowe w celu ustalenia stanu mowy oraz poziomu rozwoju językowego uczniów;
- prowadzi zajęcia logopedyczne dla uczniów oraz porady i konsultacje dla rodziców i nauczycieli w zakresie stymulacji rozwoju mowy uczniów i eliminowania jej zaburzeń;
- podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej we współpracy z rodzicami uczniów;
- wspiera nauczycieli, wychowawców i specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły i placówki,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

TERAPEUTA PEDAGOGICZNY

- prowadzi badania diagnostyczne uczniów z zaburzeniami i odchyleniami rozwojowymi lub specyficznymi trudnościami w uczeniu się w celu rozpoznawania trudności oraz monitorowania efektów oddziaływań terapeutycznych;
- rozpoznaje przyczyny utrudniające uczniom aktywne i pełne uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły,
- prowadzi zajęcia korekcyjno-kompensacyjne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym,
- podejmuje działania profilaktyczne zapobiegające niepowodzeniom edukacyjnym uczniów, we współpracy z rodzicami uczniów,
- wspiera nauczycieli, wychowawców i specjalistów w:
 - a) rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych uczniów w celu określenia mocnych stron, predyspozycji, zainteresowań i uzdolnień uczniów oraz przyczyn niepowodzeń edukacyjnych lub trudności w funkcjonowaniu uczniów, w tym barier i ograniczeń utrudniających funkcjonowanie ucznia i jego uczestnictwo w życiu przedszkola, szkoły,
 - b) udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

RODZICE:

- współtworzą szkolny program wychowawczo-profilaktyczny,
- uczestniczą w diagnozowaniu pracy wychowawczo - profilaktycznej szkoły,
- uczestniczą w wywiadówkach organizowanych przez szkołę,
- zasięgają informacji na temat swoich dzieci w szkole,
- współpracują z wychowawcą klasy i innymi nauczycielami uczącymi w klasie,

- dbają o właściwą formę spędzania czasu wolnego przez uczniów,
- angażują się w działania wychowawczo – profilaktyczne realizowane w szkole,
- Rada Rodziców uchwała w porozumieniu z Radą Pedagogiczną program wychowawczo-profilaktyczny szkoły.

SAMORZĄD UCZNIOWSKI:

- jest inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego uczniów szkoły, działalności oświatowej, sportowej oraz rozrywkowej zgodnie z własnymi potrzebami i możliwościami organizacyjnymi w porozumieniu z dyrektorem,
- uczestniczy w diagnozowaniu sytuacji wychowawczej szkoły,
- współpracuje z Zespołem Wychowawców i Radą Pedagogiczną,
- reprezentuje postawy i potrzeby środowiska uczniowskiego,
- propaguje ideę samorządności oraz wychowania w demokracji,
- dba o dobre imię i honor szkoły oraz wzbogaca jej tradycje,
- może podejmować działania z zakresu wolontariatu.

4. PARTNERZY REALIZACJI PROGRAMU

Szkoła współpracuje z instytucjami, organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży m.in.:

- Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Janowie Lub.,
- Komendą Powiatową Policji w Janowie Lub. - Wydział do Spraw Nieletnich, dzielnicowym,
- Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Dzwoli,
- Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Narkomanii,
- Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
- Sądem Rodzinnym - Wydział Rodzinny i Nieletnich,
- Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Janowie Lub.
- Kasą Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego w Janowie Lub.,
- Państwową Strażą Pożarną w Janowie Lub. i Ochotniczą Strażą Pożarną w Dzwoli,
- Parafią pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej w Dzwoli,
- stowarzyszeniami, kołami gospodyń wiejskich działającymi na terenie Gminy Dzwola.

Program wychowawczo profilaktyczny zawiera działania, które w sposób systemowy angażują przede wszystkim uczniów, nauczycieli, rodziców oraz całe środowisko szkolne.

5. SYLWETKA ABSOLWENTA

Działania zawarte w programie zmierzają do ukształtowania takiego modelu absolwenta, którego niezależnie od posiadanych indywidualnych cech osobowości, predyspozycji i uzdolnień cechować będzie posiadanie uniwersalnych cech warunkujących

odpowiednie funkcjonowanie we współczesnym świecie. Naszym dążeniem jest przygotowanie uczniów do efektywnego funkcjonowania w życiu społecznym oraz podejmowania samodzielnych decyzji w poczuciu odpowiedzialności za własny rozwój.

Głównym celem wychowania jest osiągnięcie pełnej dojrzałości ucznia w czterech sferach:

- fizycznej rozumianej jako prowadzenie zdrowego stylu życia,
- psychicznej (emocjonalnej i intelektualnej), która oznacza ponoszenie odpowiedzialności za siebie i współodpowiedzialności za innych oraz otaczający świat,
- społecznej, która oznacza konstruktywne pełnienie ról społecznych,
- duchowej oznaczającej posiadanie systemu wartości oraz poczucia sensu życia i istnienia człowieka.

Proces wychowania jest wzmacniany i uzupełniany poprzez działania z zakresu profilaktyki problemów dzieci i młodzieży.

Absolwent kończący naszą szkołę osiągnął poziom rozwoju w poszczególnych sferach, na miarę własnych możliwości.

Sfera fizyczna

1. Zna i stosuje zasady racjonalnego odżywiania.
2. Dbą o zdrowy styl życia, organizuje sobie zrównoważoną aktywność fizyczną.
3. Potrafi zaplanować swój czas wolny, zna korzyści płynące z aktywnych form wypoczynku.
4. Potrafi gospodarować własnym czasem i dokonywać właściwych wyborów.
5. Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia.

Sfera psychiczna

1. Nazywa emocje, potrafi je konstruktywnie wyrażać.
2. Jest pogodny, pozytywnie nastawiony do otoczenia, jednak nie bezkrytycznie.
3. Potrafi dokonać własnej, adekwatnej samooceny i posiada umiejętność akceptacji samego siebie.
4. Posiada umiejętność trafnej oceny własnych zachowań i reakcji, kieruje własnym postępowaniem, dokonuje trafnych wyborów.
5. Posiada właściwy stosunek do zmian zachodzących w człowieku w okresie dojrzewania.
6. Rozwija swoje pasje, jest aktywny, twórczy w różnych dziedzinach życia.
7. Jest odpowiedzialny, potrafi wyciągnąć wnioski z popełnionych błędów.
8. Posiada takt i kulturę osobistą.
9. Umiejętnie szuka sposobów radzenia sobie z zagrożeniami związanymi z poszukiwaniem własnej tożsamości oraz wzorców do naśladowania.
10. Jest kreatywny, przedsiębiorczy, zdolny sterować swoim kształceniem w szkole i poza nią.
11. Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informacyjne zachowując zasady korzystania z internetu.
12. Zna historię i kulturę własnego narodu i regionu oraz tradycje szkoły.

Sfera społeczna

1. Umiejętnie komunikuje się z innymi, dostosowuje się do zachodzących zmian, reguł i zasad, które wyznaczają kierunek jego działania, również za pośrednictwem internetu.
2. Potrafi nawiązać serdeczne kontakty, odnosi się z szacunkiem do innych, jest sympatyczny, tolerancyjny, empatyczny i ciekawy świata.
3. Jest otwarty na inne kultury, posiada umiejętności porozumiewania się w języku obcym.
4. Zna i stosuje zasady właściwego współżycia z ludźmi oraz ma właściwy stosunek do norm kultury bycia i form towarzyskich.
5. Zdaje sobie sprawę z tego, że tolerancja jest czynnikiem warunkującym właściwe współżycie w klasie, szkole, rodzinie i społeczeństwie.
6. Potrafi współdziałać w zespole. Ma rozwinięte poczucie odpowiedzialności zespołowej.
7. Posiada umiejętność konfrontowania własnych opinii ze zdaniem innych.
8. Jest wrażliwy na los potrzebujących i angażuje się w pomoc innym.
9. Posiada realną wizję własnej rodziny.
10. Jest odpowiedzialny za pełnione role życiowe.
11. Posiada wizję swojego przyszłego zawodu.
12. Kultuwyuje tradycje rodzinne, narodowe.

Sfera duchowa

1. Zna poczucie własnej wartości i godności.
2. Zna swoje mocne i słabe strony.
3. W codziennym życiu kieruje się zasadami etyki i moralności.
4. Docenia ważność stanu zdrowia w prawidłowym funkcjonowaniu.
5. Potrafi określić, jakie wartości są dla niego najistotniejsze - rodzina, prawda, wiara, sprawiedliwość, uczciwość, praca, życie, przyjaźń, zdrowie, mądrość (uznane przez społeczność uczniowską i rodziców za najistotniejsze).

6. CELE

Cele ogólne

- 1) Wychowanie uczniów w wysokiej kulturze osobistej, szanujących siebie i innych, tolerancyjnych wobec innych wyznań, ras i orientacji.
- 2) Wychowanie młodego człowieka otwartego na zdobywanie wiedzy i rozszerzanie swoich zainteresowań.
- 3) Wychowanie młodego człowieka obowiązkowego, odpowiedzialnego i zdyscyplinowanego w realizowaniu swoich zadań.
- 4) Wychowanie młodego człowieka dbającego o swoje zdrowie i sprawność psychiczną i fizyczną.
- 5) Ukazanie uczniom wpływu używek na organizm człowieka, nauka dokonywania właściwych wyborów.
- 6) Kształtowanie postaw patriotycznych i obywatelskich.

Cele szczegółowe

Szczegółowe cele do pracy w danym roku szkolnym będą wynikały z diagnozy przeprowadzonej w szkole. Odniesienie do poszczególnych sfer rozwoju pozwoli harmonijnie oddziaływać na rozwój uczniów w poszczególnych obszarach.

Cele szczegółowe do pracy na dany rok szkolny zawiera **Załącznik nr 1** do programu wychowawczo – profilaktycznego. Na podstawie wyników diagnozy przeprowadzanej w każdym roku do końca września formułowane są cele szczegółowe do realizacji na dany rok szkolny.

7. REALIZACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNEGO

Sfera rozwoju	Cele operacyjne	Zadania do realizacji	Formy realizacji	Odpowiedzialni	Termin
FIZYCZNA	1.Uczeń prowadzi zdrowy i higieniczny styl życia.	1. Wzbogacanie wiedzy na tematy związane z higieną psychiczną (organizacja nauki, pracy i wypoczynku).	Zajęcia z wychowawcą, Lekcje przedmiotowe.	wychowawcy, psycholog, pedagog	IX, w miarę potrzeb
		2. Uświadamianie uczniom korzyści płynących z aktywnych form wypoczynku oraz promowanie ich wśród społeczności szkolnej.	Dzień sportu, rajdy rowerowe, wycieczki, SKS, zawody sportowe, zajęcia sportowe w czasie ferii.	nauczyciele wychowania fizycznego, wychowawcy	wg kalendarza imprez i uroczystości, harmonogramu zawodów, ferii
		3. Jak się uczyć? – zwiększanie motywacji do nauki.	Zajęcia z wychowawcą, konsultacje i porady.	wychowawca, terapeuta ped.	X, w miarę potrzeb
		4. Poszerzanie wiedzy nt. higieny osobistej.	Zajęcia z wychowawcą, indywidualne rozmowy, lekcje przedmiotowe.	wychowawcy, nauczyciel biologii	XI, wg rozkładu materiału

	5. Wdrażanie uczniów do przestrzegania zasad zdrowego odżywiania.	<p>1. Realizacja programów ogólnopolskich, „Śniadanie daje moc”, itp.</p> <p>2. Przygotowywanie zdrowych posiłków w ramach lekcji techniki.</p> <p>3. Przekazywanie uczniom i rodzicom ulotek informacyjnych dotyczących zdrowego odżywiania.</p> <p>5. Przygotowywanie gazetek tematycznych na temat zdrowego trybu życia.</p> <p>6. Udział szkoły w programach pomocowych „Program dla szkół” (warzywa i owoce, mleko lub przetwory mleczne).</p>	<p>wychowawcy kl. I – III</p> <p>nauczyciel techniki</p> <p>psycholog</p> <p>wychowawcy</p> <p>dyrektor</p> <p>wychowawcy świetlicy</p>	<p>wg harmonogramu</p> <p>wg harmonogramu i rozkładu materiału</p> <p>zgodnie z terminarzem</p>
	6. Wdrażanie uczniów do rozwiązywania problemów wieku dojrzewania.	<p>1. Przeprowadzenie pogadarek na lekcjach przyrody, biologii i zajęciach z wychowawcą.</p> <p>2. Prowadzenie indywidualnych i grupowych rozmów z psychologiem, pedagogiem specjalnym.</p>	<p>Nauczyciel biologii, wychowawcy.</p> <p>Psycholog, pedagog specjalny</p>	<p>wg rozkładu materiału</p> <p>w miarę potrzeb</p>
	8. Uświadamianie potrzeby szczepień ochronnych.	<p>1. Poruszanie problematyki na zajęciach z wychowawcą, przyrody, biologii.</p> <p>2. Organizacja Dnia Profilaktyki Chorób Zakaźnych.</p>	<p>nauczyciel biologii, wychowawcy</p> <p>nauczyciel biologii</p>	<p>IX - VI</p> <p>wg terminarza</p>

	2. Uczeń dba o bezpieczeństwo na terenie szkoły i poza nią.	1. Kształtowanie bezpiecznych zachowań.	1. Tworzenie z uczniami systemu znaków ostrzegawczych przypominających o bezpiecznym zachowaniu. 2. Realizacja programu profilaktycznego „Akademia Bezpiecznego Puchatka” kl. I. 3. Zapoznavanie z regulaminami BHP obowiązującymi w szkole (regulamin pracowni komputerowej, sali gimnastycznej, boiska, placu zabaw, stołówki, świetlicy, itp.)	nauczyciele wychowawcy kl. I – III	IX IX – XII IX
		2. Wzbogacanie wiedzy uczniów nt. zasad bezpieczeństwa w ruchu drogowym.	1. Spotkania z przedstawicielami Policji. 2. Realizacja tematyki na przedmiotach. 3. Udział uczniów w konkursie „Bezpieczeństwo Ruchu Drogowego”.	pedagog spec. nauczyciele M. Koszałka	IX IV -VI
		3. Przeprowadzanie próbnej ewakuacji, zapoznanie uczniów z planem ewakuacyjnym szkoły.	Próbna ewakuacja.	J. Nalewajko	IX - X
		4. Kształtowanie bezpiecznych postaw i zachowań w czasie wolnym.	1. Pogadanki na zajęciach z wychowawcą, apele profilaktyczne. 2. Spotkania z przedstawicielami Policji. 3. Dostarczanie informacji w formie ulotek, broszurek.	wychowawcy, przedstawiciele Policji, pedagog specjalny psycholog	I, VI IX, VI I, VI

		5. Dostarczanie uczniom wiedzy i umiejętności niezbędnych przy udzielaniu pierwszej pomocy.	„Ratujemy i uczymy ratować”- kurs udzielania pierwszej pomocy dla klas I- III i EDB	nauczyciele kl. I – III i EDB	IV, wg rozkładu materiału
		6. Wdrażanie do kierowania się zasadą ograniczonego zaufania wobec nieznajomych.	1. Uwrażliwianie dzieci na zagrożenia płynące z kontaktów z obcymi.	wychowawcy	XI
	3. Uczeń jest świadomy zagrożeń wynikających z podejmowania ryzykownych zachowań: - zna realne konsekwencje wczesnego picia alkoholu, zażywania narkotyków i palenia papierosów, zdaje sobie sprawę z tego, że uzależnienia powodują szkody emocjonalne, edukacyjne	1. Dostarczenie informacji o mechanizmach i następstwach wczesnego picia alkoholu, zażywania narkotyków, dopalaczy i palenia papierosów.	1. Dyskusje na zajęciach z wychowawcą, filmy, gazetki, ulotki. 2. Realizacja treści programowych (biologia, wychowanie do życia w rodzinie, chemia, itp.) 2. Spotkania z policjantami z wydziału prewencji, nt. „Odpowiedzialność karna nieletnich”. 3. Organizacja konkursów wewnątrzszkolnych na temat uzależnień. 4. Podejmowanie działań przez nauczycieli zgodnie z Procedurami interwencji kryzysowej.	wychowawcy, psycholog, pedagog specjalny nauczyciele przedmiotu przedstawiciele policji, Pedagog specjalny/psycholog pedagog/psycholog/ nauczyciele	Wg planów pracy klas, IV, III IX – VI w miarę potrzeb
		2. Rozpoznawanie problemów występujących w środowisku i organizowanie wsparcia.	1. Diagnoza zagrożeń społecznych. 2. Przekazywanie informacji rodzicom nt. instytucji udzielających pomocy dzieciom i młodzieży.	powołany zespół pedagog spec., psycholog, wychowawcy	IX na bieżąco

	zdrowotne i prawne. Umie funkcjonować bez używek.	3. Ukazywanie atrakcyjnego aspektu zdrowego stylu życia.	1. Promocja zdrowego stylu życia wolnego od uzależnień – organizacja czasu wolnego i aktywnych form wypoczynku.	wszyscy nauczyciele	IX – VI
	4. Uczeń jest świadomy uzależnień od multimediiów, komputera, telefonu, telewizji. Potrafi mądrze gospodarować czasem, dokonuje właściwych wyborów.	1. Wdrażanie uczniów do racjonalnego wykorzystywania multimediiów, nie przedkładania kontaktów w świecie wirtualnym nad bezpośrednim kontaktem z drugim człowiekiem.	1. Realizacja tematyki na zajęciach z wychowawcą. 2. Realizacja treści na przedmiotach. 3. Kontrolowanie czasu wolnego uczniów spędzonego na pracowni komputerowej. 4. Realizacja programów profilaktycznych.	wychowawcy, nauczyciele informatyki, opiekunowie świetlicy wychowawcy/ nauczyciele	Wg planu pracy IX – VI IX– VI
		2. Uświadamianie uczniom korzyści i zagrożeń związanych z korzystaniem z Internetu oraz skutków prawnych wynikających z przemocy w sieci.	1. „Dzień Bezpiecznego Internetu”. 2. Dbanie o rozwój wiedzy i umiejętności nauczycieli o zagadnienia związane z uzależnieniami.	nauczyciele informatyki nauczyciele, dyrektor	II wg harmonogramu szkoleń
		3. Zapoznanie z możliwościami uzyskania pomocy w sytuacji zagrożenia cyberprzemocą.	1. Pogadanki z uczniami podczas zajęć z wychowawcą, lekcji informatyki.	nauczyciele informatyki, wychowawcy.	IX - VI
		4. Zapoznanie z mechanizmem manipulacji językowej w mediach i reklamach.	1. Realizacja treści na j. polskim i zajęciach z wychowawcą.	nauczyciele j. polskiego, wychowawcy.	IX - VI

PSYCHICZNA (INTELEKTUALNA I EMOCJONALNA)	1. Uczeń zna własne prawa i obowiązki, stara się je wypełniać.	1. Utrwalanie wiedzy uczniów nt. praw i obowiązków.	1. Zapoznanie z dokumentacją wewnątrzszkolną. 2. Praca z tekstem przewodnim, konstytucja RP, Praw Człowieka, Praw Dziecka itp. 3. Organizacja Dnia Praw Dziecka.	wychowawcy, nauczyciel historii, wos pedagog spec./psycholg	IX zgodnie z planem pracy
		2. Respektowanie od uczniów obowiązku nauki.	1. Indywidualne rozmowy z nauczycielem przedmiotu, wychowawcą. 2. Informowanie rodziców o trudnościach edukacyjnych dziecka. 3. Postulowanie przeprowadzenia specjalistycznej diagnozy ucznia z trudnościami edukacyjnymi. 4. Organizacja pomocy uczniom z trudnościami edukacyjnymi.	nauczyciele, wychowawcy nauczyciele, wychowawcy specjaliści/ wychowawcy/ nauczyciele wychowawcy/ nauczyciele/pedagog spec./terapeuta ped.	w miarę potrzeb podczas spotkań z rodzicami w miarę potrzeb
		3. Egzekwowanie obowiązku szkolnego uczniów.	1. Analiza frekwencji. 2. Indywidualne rozmowy z uczniami opuszczającymi lekcje. Wyciąganie konsekwencji.	wychowawcy	statystyki mies., w miarę potrzeb
	2. Uczeń kl. I adaptuje się do nowych warunków i wymogów szkoły.	1. Poznanie przez uczniów obiektu szkolnego, pracowników szkoły, obowiązujących zasad zachowania.	Zaznajomienie uczniów z ważniejszymi miejscami na terenie szkoły oraz regulaminem szkoły, pracownikami.	wychowawca kl. I	IX
		2. Rozwijanie poczucia akceptacji i bezpieczeństwa.	Jak czuję się w nowej klasie? Zajęcia integracyjne w kl. I i w klasie z nowym uczniem.	wychowawca	IX

	3.Uczeń potrafi realizować własne pomysły, być samodzielny i odpowiedzialny.	1.Rozwijanie samodzielności, kształtowanie poczucia odpowiedzialności indywidualnej i zbiorowej, a także przełamywania nieśmiałości.	1. Przygotowywanie uroczystości klasowych i szkolnych. Wystąpienia podczas apeli. 2. Realizacja projektów.	nauczyciele odpowiedzialni za przygotowanie apeli i uroczystości, opiekunowie projektu	według kalendarza imprez i uroczystości, harmonogramu projektu
		2. Wdrażanie do samorządności.	Działalność w samorządzie klasowym i szkolnym.	wychowawcy opiekun samorządu uczniowskiego	plan działalności SU
	4. Uczeń zna swoje zainteresowania i rozwija je w szkole i poza nią.	1. Pomoc uczniom w rozpoznawaniu ich mocnych i słabych stron.	1. Diagnozy przeprowadzane przez nauczycieli. 2. Warsztaty z zakresu doradztwa zawodowego. 3. Zajęcia z wychowawcą.	opiekunowie kół zainteresowań, doradca zawodowy wychowawcy	wg planów pracy
		2. Wspieranie uczniów w rozwijaniu ich zainteresowań i uzdolnień.	1. Dostosowywanie oferty zajęć dodatkowych do potrzeb uczniów. 2. Indywidualizacja pracy z uczniem. 3. Pomoc uczniom w przygotowaniach do olimpiad, konkursów, zawodów sportowych, wystąpień. 4. Promowanie osiągnięć uczniów – apele, spotkania rodzicielskie, strona internetowa szkoły.	dyrektor szkoły, nauczyciele nauczyciele wychowawcy, dyrektor, nauczyciele	IV – IX IX – VI IX – VI IX - VI

		3. Wspieranie i motywowanie uczniów w procesie uczenia się.	1. Wykorzystanie przez nauczycieli zróżnicowanych, aktywizujących metod nauczania. 2. Przeprowadzanie diagnoz, analiz wyników egzaminów zewnętrznych z poszczególnych przedmiotów. 3. Rozpoznanie przyczyn niepowodzeń szkolnych i udzielenie właściwej pomocy, realizowanie zaleceń zawartych w opiniach i orzeczeniach PPP.	nauczyciele, nauczyciele zespół nauczycieli ds. organizowania i udzielania pomocy psychologiczno – pedagogicznej.	IX – VI IX, VI IX - VI
		4. Organizowanie i udzielanie pomocy uczniom wymagającym wsparcia.	1. Pomoc psychologiczno – pedagogiczna dla uczniów w formach odpowiednich do rozpoznanych potrzeb.	dyrektor, nauczyciele, specjaliści	IX - VI
	5. Uczeń rozpoznaje emocje i potrafi radzić sobie ze stresem.	1. Doskonalenie umiejętności nazywania i określania swoich uczuć.	1. Realizacja treści programowych.	nauczyciele	wg rozkładu materiału
		2. Doskonalenie umiejętności rozwiązywania konfliktów, prowadzenia rozmów.	1. Zajęcia z wychowawcą. 2. Zajęcia z pedagogiem spec./psychologiem „Style komunikowania się. Bariery komunikacyjne.”	wychowawcy, pedagog spec./psycholog	XI - XII
		3. Stosowanie technik relaksacyjnych, ułatwiających radzenie sobie z napięciem, stresem, niską samooceną.	1. Realizacja treści na przedmiotach. 2. Zajęcia z wychowawcą, „Jak radzić sobie ze stresem”. 3. Przydzielanie zadań uczniom umożliwiających sukces.	nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy	IX – VI XI IX - VI

SPOŁECZNA		4. Systematyczna edukacja uczniów w zakresie radzenia sobie z własnymi trudnymi uczuciami oraz w zakresie obrony przed czyjąś agresją. Kształtowanie postaw asertywnych.	1. Zajęcia warsztatowe „Kształtowanie asertywności u dzieci i młodzieży”, dla uczniów nieśmiały, ofiar przemocy ze strony rówieśników. 2. Realizacja założeń „Niebieska Karta”.	wychowawcy/specjalisci członek zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie	IX – VI w miarę potrzeb
	1. Uczeń potrafi efektywnie komunikować się z innymi, zna i przestrzega norm zachowania.	1. Wdrażanie do przestrzegania zasad zachowania, nauka dobrych manier.	1. Interwencje w klasach, rozwiązywanie na bieżąco problemów, których przyczyną jest brak respektowania zasad i norm społecznych. 2. Stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych (analiza wpisów nauczycieli). 3. Organizacja teatrzyków i przedstawień na temat podstawowych norm społecznych obowiązujących w szkole i poza nią. 4. Redagowanie i przestrzeganie Kodeksu klasowego. 5. Przygotowywanie przez uczniów plakatów, gazetek.	wychowawcy wychowawcy osoby odpowiedzialne wychowawcy wychowawcy	w miarę potrzeb na bieżąco wg kalendarza na początku nowego etapu edukacyjnego , min. 1 raz w roku w każdej klasie XII - I

		2. Wdrażanie do konstruktywnego rozwiązywania konfliktów, wolnego od przemocy i agresji. Eliminowanie zachowań agresywnych, przemocy. Uczenie dokonywania właściwej samooceny.	1. Warsztaty „Jak rodzić sobie z agresją swoją i innych?” kl. IV- VI. 2. Ukazywanie uczniom różnicy pomiędzy agresją, a przemocą i ich konsekwencjami. 3. Rozmowy indywidualne z uczniami i ich rodzicami mające na celu eliminację zachowań agresywnych. 4. Warsztaty z psychologiem PPP w Janowie Lub..	wychowawcy wychowawcy, psycholog PPP w Janowie Lub. kl. IV – VIII	IX - VI w miarę potrzeb II - III
		3. Natychmiastowa i konsekwentna reakcja na negatywne zachowania uczniów.	1. Realizacja systemu nagród i kar przewidzianych w Statucie ZS w Dzwoli. 2. Zapobieganie niewłaściwym zachowaniom w czasie przerw. 3. Eliminowanie wulgaryzmów.	wychowawcy, dyrektor nauczyciele dyżurujący i inni świadkowie wszyscy pracownicy szkoły	IX – VI w miarę potrzeb
	2. Uczeń dobrze czuje się w zespole klasowym i w szkole.	1. Praca wychowawców nad spójnością zespołu klasowego.	1. Zajęcia integrujące zespół klasowy, organizacja czasu pozalekcyjnego: wspólne przedsięwzięcia, wyjazdy, itp. 2. Badania socjometryczne w klasach. 3. Organizacja „Dnia wzajemnej życzliwości”.	wychowawcy, wychowawcy SU	IX – VI, X 21 XI

		2. Rozwijanie umiejętności współdziałania zespołowego,	1. Stosowanie form pracy grupowej na zajęciach dydaktycznych i wychowawczych. 2. Udział uczniów w projektach, wymagających pracy zespołowej. 3. Angażowanie uczniów do zadań międzyoddziałowych: konkursy, akademie, zawody, organizacja czasu pozalekcyjnego.	nauczyciele, wychowawcy opiekunowie projektów. opiekunowie i organizatorzy zawodów, konkursów, wycieczek, rajdów, itp.	IX – VI wg harmonogramu projektu, IX - VI
	3. Uczeń szanuje drugiego człowieka, jest tolerancyjny wobec odmienności światopoglądowej, religijnej, narodowej, kulturowej.	1. Rozwijanie tolerancji wobec drugiego człowieka.	1. Realizacja treści dotyczących tolerancji i poszanowania drugiego człowieka na przedmiotach. 2. Poruszanie tematyki na zajęciach świetlicowych, opracowanie gazetki przez uczniów. 3. Zajęcia ze specjalistami nt. tolerancji.	nauczyciele, opiekunowie świetlicy pedagog spec., psycholog	wg rozkładu materiału I semestr II semestr

	4. Uczeń prezentuje postawy patriotyczne. Jest dumny z bycia Polakiem i jednocześnie jest otwarty na świat.	1. Kształtowanie postawy patriotyzmu, tożsamości narodowej.	1. Udział w obchodach rocznic świąt szkolnych, lokalnych, narodowych i państwowych. 2. Edukacja obywatelska uczniów, wprowadzenie elementów wychowania regionalnego. 3. Przygotowanie ceremoniału szkolnego. 4. Udział w konkursach, projektach.	wychowawcy nauczyciele przedmiotu P. Ostrowski nauczyciele odpowiedzialni	wg kalendarza imprez i uroczystości wg rozkładu materiału VI wg terminarza konkursów
	5. Uczeń dba o honor i tradycje szkoły.	1. Zapoznanie uczniów i utrwalanie wiedzy nt. patrona naszej szkoły.	1. Przybliżanie wiedzy nt. patrona szkoły. 2. Organizacja Dnia Patrona Szkoły. 3. Opieka nad grobami żołnierzy znajdującymi się na cmentarzu w Dzwoli. 4. Dbanie o Izbę Pamięci.	wychowawcy, nauczyciel historii odpowiedzialni nauczyciele nauczyciel historii	IX 29 IX X IX - VI
	6. Uczeń poznaje najbliższy region i kraj.	1. Umożliwienie uczniom poznania najbliższej okolicy i najciekawszych miejsc w Polsce.	1. Wycieczki krajoznawcze, umożliwiające poznanie miejsc pamięci narodowej rajdy rowerowe. 2. Realizacja projektów regionalnych, historycznych.	kierownik/opiekunowie opiekunowie projektu	IV – VI wg terminarza

	7. Uczeń uczestniczy w życiu kulturalnym.	1. Rozwijanie poczucia estetyki, wyrabianie gustu, rozwijanie kulturalnych zainteresowań i zdolności uczniów.	1. Wyjazdy do kina, teatru, lekcje muzealne, biblioteczne. 2. Udział uczniów w imprezach i uroczystościach szkolnych, środowiskowych. 3. Realizacja projektów. 4. Organizowanie wystaw prac, wytworów uczniów.	wychowawcy wychowawcy opiekunowie projektu nauczyciele plastyki, techniki	wg planów pracy, wg kalendarza imprez i uroczystości wg terminarza na bieżąco
		2. Rozwijanie zainteresowań artystycznych uczniów.	Udział w zajęciach rozwijających uzdolnienia, konkursach, akademiach, wystawy prac.	opiekunowie kół zainteresowań	na bieżąco
	8. Uczeń dba o środowisko, prezentuje postawy proekologiczne.	1. Kształtowanie postawy odpowiedzialności za stan najbliższego środowiska i środowiska globalnego.	1. Dbanie o czystość i estetykę klas, korytarzy, otoczenia szkoły. 2. Udział w akcji „Sprzątanie świata”. 3. Przygotowywanie gazetek promujących zachowania ekologiczne. 4. Realizacja treści na przedmiotach. 5. Udział w konkursach. 6. Udział w akcjach proekologicznych – zbiórka baterii, makulatury, itp.	wychowawcy/uczniowie nauczyciele przyrody i geografii nauczyciele, wychowawcy, nauczyciele	cały rok IX IV wg rozkładu materiału wg terminarza

DUCHOWA	9. Uczeń pełni wyznaczone bądź przyjęte role społeczne, wybiera dalszy kierunek kształcenia i zawodu.	1. Przygotowanie uczniów do pełnienia różnych ról w społeczeństwie, w rodzinie, w szkole i w pracy.	1. Realizacja treści na przedmiotach. 2. Kształtowanie pozytywnych relacji w rodzinie poprzez organizację uroczystości – Dnia Matki, Dnia Babci i Dziadka, spotkań integracyjnych. 3. Udział uczniów w Dniach Otwartych szkół średnich w regionie.	nauczyciele odpowiedzialni za organizację uroczystości wychowawcy wychowawca kl. VIII	wg rozkładu materiału, wg kalendarza imprez III
	10. Uczeń prezentuje postawy altruistyczne, rozumie potrzebę bezinteresownej pomocy.	1. Kształtowanie wrażliwości na krzywdę drugiego człowieka, otwartości na innych ludzi oraz zachęcanie do angażowania się na rzecz pomocy potrzebującym. 2. Kształtowanie odpowiednich zachowań wobec osób niepełnosprawnych, starszych.	1. Działalność uczniów w Szkolnym Klubie Wolontariatu. 2. Włączanie się w akcje pomocowe – zbiórka nakrętek, upominki dla osób starszych i samotnych, pomoc podopiecznym domu dziecka. 3. Realizacja treści na przedmiotach. 4. Angażowanie się w organizowanie Dnia Babci i Dziadka.	opiekunowie SKW, współpraca z organizacjami i instytucjami nauczyciele odpowiedzialni	IX – VI wg rozkładu materiału, wg kalendarza imprez i uroczystości
	1. Uczeń postępuje zgodnie z wartościami przyjętymi przez społeczność szkolną zna wartości ponadczasowe i najważniejsze.	1. Ukazywanie uczniom korzyści płynących z postępowania według wartości uznanych przez społeczność szkolną za ponadczasowe. 2. Budzenie odpowiedzialności za osobisty rozwój.	1. Zajęcia z doradcą zawodowym „Piramida wartości” kl. VII – VIII. 2. Pogadanki, dyskusje na zajęciach z wychowawcą. 3. Realizacja treści przedmiotowych. 1. Wspieranie ucznia w samorozwoju i samodoskonaleniu we współpracy z rodzicami. 2. Dawanie osobistego przykładu, postępowanie zgodnie z przyjętymi wartościami.	doradca zawodowy wychowawcy, nauczyciele, księża katecheci wychowawcy, nauczyciele wszyscy pracownicy szkoły	wg rozkładu pracy cały rok

	3. Kształtowanie osobowości uczniów w duchu umiejętności wykraczania poza egoistyczne oraz praktyczne i doraźne cele życiowe.	1. Angażowanie się w działalność wolontariatu. 2. Ukazywanie pozytywnych autorytetów.	opiekunowie wolontariatu nauczyciele/rodzice	wg planu pracy SKW cały rok
	4. Kształtowanie wrażliwości humanistycznej uczniów oraz wspomaganie ich w tworzeniu światopoglądu i własnego świata wartości.	1. Realizacja treści na przedmiotach. 2. Realizacja treści na zajęciach z wychowawcą.	nauczyciele, wychowawcy	wg planów pracy
	5. Kształtowanie poczucia sensu życia i istnienia człowieka.	1. Realizacja treści na przedmiotach. 2. Realizacja treści na zajęciach z wychowawcą. 3. Pogadanki z uczniami na świetlicy szkolnej.	nauczyciele, wychowawcy wychowawcy świetlicy	cały rok

Zagadnienia przedstawione w programie są podłożem i inspiracją do pracy wychowawczej oraz powinny być realizowane przez wszystkich nauczycieli w ramach każdego przedmiotu i w każdej sprzyjającej ku temu sytuacji.

Sposób realizacji programu:

1. Treści programu są realizowane przez łączenie treści z podstawy programowej.
2. Przy planowaniu zajęć nauczyciele biorą pod uwagę zalecenia zawarte w opiniach i orzeczeniach.
3. Realizatorzy programu starają się w pełni korzystać z bazy lokalowej i materiałowej szkoły.
4. Program jest realizowany zarówno podczas lekcji, jak i poza nimi.
5. W celu realizacji programu, nauczyciele współpracują z rodzicami i środowiskiem lokalnym.
6. Podczas pracy z uczniem wskazane są metody aktywizujące oraz wykorzystywanie dostępnych w szkole technologii.
7. Metody i formy pracy wybiera nauczyciel. Dostosowuje je indywidualnie do potrzeb i możliwości każdej klasy.
8. Przy realizacji programu należy brać pod uwagę indywidualną sytuację ucznia, jego problemy rodzinne lub zdrowotne, sytuację bytową, itp

DZIAŁANIA SKIEROWANE DO NAUCZYCIELI		
Działanie	Odpowiedzialni	Termin
1. Przeprowadzenie diagnozy potrzeb edukacyjnych nauczycieli w zakresie profilaktyki i kompetencji wychowawczych.	dyrektor	IX
2. Zaplanowanie wewnątrzszkolnego doskonalenia nauczycieli zgodnie z potrzebami i oczekiwaniami.	dyrektor	IX
3. Kontynuacja współpracy z instytucjami wspierającymi działalność wychowawczą – profilaktyczną szkoły.	dyrektor/pedagog spec.	IX – VI
4. Opracowanie „Biblioteczki wychowawcy” – wykazu literatury tematycznej dostępnej w szkole.	bibliotekarz	X
5. Wspieranie nauczycieli w prowadzeniu zajęć wychowawczo – profilaktycznych.	przedstawiciele Policji, Poradni Psychologicznej – Pedagogicznej, Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej, Straży Pożarnej, itp.	IX - VI
DZIAŁANIA SKIEROWANE DO RODZICÓW		
1. Informowanie rodziców o podejmowanych przez szkołę działaniach wychowawczo-profilaktycznych:		IX
a) zapoznanie rodziców z programem wychowawczo-profilaktycznym,	wychowawcy	
b) przekazywanie na bieżąco informacji o realizowanych programach wychowawczo-profilaktycznych za pomocą strony internetowej szkoły, gazetki ściennych w szkole.	nauczyciele odpowiedzialni	na bieżąco
2. Przekazywanie wiedzy na temat problemów dotyczących dziecka:		w miarę potrzeb
a) indywidualne konsultacje z wychowawcą, pedagogiem spec.	wychowawcy, pedagog spec.	wg harmonogramu spotkań z rodzicami
b) organizowanie spotkań ze specjalistami zgodnie z oczekiwaniami rodziców,	dyrektor	w miarę potrzeb
c) przekazywanie informacji nt. możliwości uzyskania specjalistycznego wsparcia w sytuacji problemów zauważonych u dziecka,	wychowawca, pedagog spec.	
d) prowadzenie prelekcji, pogadanek na klasowych spotkaniach rodzicielskich,	wychowawcy, pedagog spec./psycholog	w miarę potrzeb
e) rozpowszechnianie ulotek, broszurek informacyjnych dla rodziców,		

f) organizowanie spotkań rodziców z przedstawicielami Policji – dostarczenie informacji jak powinni zachować się w sytuacjach wymagających interwencji.	dyrektor	w miarę potrzeb
3. Budowanie atmosfery współpracy na linii szkoła – dom, poprzez: aktywizowanie rodziców do włączania się w pracę na rzecz szkoły, organizację i udział w uroczystościach, spotkaniach rodzicielskich, itp.	dyrektor, wychowawcy, nauczyciele	IX - VI

Program wychowawczo - profilaktyczny realizowany jest poprzez podejmowanie różnych działań. Ważniejsze wydarzenia ujęto w Kalendarzu imprez i uroczystości na dany rok szkolny, stanowiący załącznik nr 2 do Programu.

Ocena efektywności programu wychowawczo - profilaktycznego

Ocena efektywności programu polega na systematycznym gromadzeniu informacji na temat prowadzonych działań, w celu ich modyfikacji i podnoszenia skuteczności programu wychowawczo-profilaktycznego. Przeprowadzana będzie poprzez:

- 1) obserwację zachowań uczniów i zachodzących w tym zakresie zmian,
- 2) analizę dokumentacji,
- 3) przeprowadzanie badań wśród uczniów, rodziców, nauczycieli, pracowników szkoły,
- 4) rozmowy z rodzicami,
- 5) analizę osiągnięć uczniów,
- 6) analizę danych statystycznych,
- 7) sprawozdania z realizacji planów wychowawczych poszczególnych klas,
- 8) wykazy osiągnięć uczniów w olimpiadach, konkursach, zawodach,
- 9) sprawozdania z pracy specjalistów, świetlicy, biblioteki, kół zainteresowań, Samorządu Uczniowskiego, Szkolnego Klubu Wolontariatu,
- 10) wnioski i obserwacje poczynione w czasie hospitacji,
- 11) wymianę spostrzeżeń w zespołach wychowawców i nauczycieli.

Opracowanie i prezentacja wyników

Ocena efektywności działań podejmowanych w ramach realizacji założeń programu wychowawczo – profilaktycznego przeprowadzana będzie w każdym roku szkolnym przez zespół ds. oceny stopnia realizacji zadań programu wychowawczo-profilaktycznego powołany przez dyrektora. Z wynikami prac zespołu, w formie raportu, zostanie zapoznana Rada Pedagogiczna, Rada Rodziców i Samorząd Uczniowski.

Wszelkich zmian w Szkolnym Programie Wychowawczo – Profilaktycznym dokonuje Rada Pedagogiczna.

Załączniki:**1. Załącznik nr 1**

Cele szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego na rok szkolny 2023/2024 opracowane na podstawie diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzonej we wrześniu 2023 r.

2. Załącznik nr 2

Kalendarz imprez i uroczystości na rok szkolny 2023/2024.

Opracował zespół w składzie:

Barbara Buryta.....

Renata Dycha.....

Monika Flis.....

Program wychowawczo-profilaktyczny został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną i Samorządem Uczniowskim Zespołu Szkół w Dzwoli w dniu

Załącznik nr 1

Cele szczegółowe programu wychowawczo – profilaktycznego na rok szkolny 2023/2024 opracowane na podstawie diagnozy czynników chroniących i czynników ryzyka przeprowadzonej we wrześniu 2023 r.

Uczeń

- Rozwiązuje konflikty bez stosowania przemocy słownej i fizycznej.
- Zna zgubny wpływ uzależnień na organizm człowieka, nie podejmuje zachowań ryzykownych.
- Prezentuje postawę asertywności, zwłaszcza w sytuacji namawiania do sięgnięcia po używki.
- Jest świadomy, że podlega odpowiedzialności karnej nieletnich.
- Stosuje się do ustalonych zasad korzystania z telefonów komórkowych na terenie szkoły.
- Potrafi racjonalnie zarządzać swoim czasem wolnym, rozwija swoje zainteresowania, uzdolnienia.
- Zna i stosuje zasady korzystania z nowoczesnych technologii oraz sposoby radzenia sobie w przypadku podejrzenia cyberprzemocy.
- Stosuje się do obowiązujących w szkole regulaminów, zwłaszcza dotyczących zachowania podczas przerw.
- Posiada kompetencje społeczne na miarę swoich możliwości, potrafi współpracować, nieść pomoc potrzebującym.
- Jest zmotywowany do podejmowania wysiłku i w pełni wykorzystuje swoje możliwości, wierząc, że nauka pomoże mu w osiągnięciu celów życiowych.
- Dostrzega wpływ własnych decyzji na wyniki w nauce.
- Potrafi radzić sobie z agresją, przemocą, wie do kogo może zwrócić się po pomoc w sytuacji trudnej.
- Uczestniczy w procesie podejmowania decyzji w szkole poprzez zaangażowanie w pracę i działalność na rzecz szkoły.
- Aktywnie uczestniczy w pozalekcyjnych działaniach wychowawczo – profilaktycznych (uroczystości, apele, wycieczki, rajdy, zawody, konkursy, akcje charytatywne, itp.).
- Zna i rozumie wartość patriotyzmu, tradycji, kultury, języka dla siebie i wszystkich Polaków.
- Buduje swój system wartości na osiągnięciach wielkich ludzi, szuka wzorców i autorytetów, ma pozytywny obraz siebie.
- Właściwie zachowuje się przy stole.
- Potrafi gromadzić argumenty do dyskusji, umie racjonalnie bronić własnego zdania czy stanowiska w dyskusji na temat uzależnień.
- Rozumie, że w rodzinie mogą zaistnieć sytuacje trudne.

Rekomendacje do pracy:

- wdrażać wszystkich pracowników szkoły do reagowania na nieodpowiednie zachowania uczniów,

- objąć szczególną opieką wychowawcy i specjalistów uczniów przeżywających problemy osobiste, mających trudności związane ze zdrowiem fizycznym i psychicznym (współpraca w tym zakresie z rodzicami poprzez indywidualne porady i konsultacje, rozmowy na temat problemów dziecka, wskazywanie instytucji zajmujących się pomocą dla dziecka, organizacja spotkań szkoleniowych dla rodziców na temat problemów dzieci i młodzieży oraz wpływu rodziców na budowanie poczucia wartości u dziecka),
- angażować uczniów w procesy podejmowania decyzji w szkole, Samorząd Szkolny i inne formy aktywności uczniowskiej,
- organizować pozalekcyjny czas uczniów umożliwiający im integrację, współzawodnictwo i współpracę (dyskoteki, zawody sportowe, wycieczki, wyjścia, rajdy, itp.),
- promować zachowania prozdrowotne oraz zachęcać uczniów do aktywności fizycznej.

